

CARTA PĂMÂNTULUI

PREAMBUL

Ne aflăm într-un moment de răscruce al istoriei Pământului, un moment în care umanitatea trebuie să decidă viitorul său. Pe măsură ce lumea devine din ce în ce mai interdependentă și fragilă, viitorul ne poate rezerva atât mari pericole cât și nebănuite oportunități. Pentru a progresa trebuie să recunoaștem că în mijlocul diversității magnifice de culturi și forme de viață suntem o singură familie umană și o singură comunitate terestră cu un destin comun. Trebuie să ne unim pentru a construi o societate globală durabilă bazată pe respectul pentru natură, drepturi umane universale, justiție economică și o cultură a păcii. În acest scop este imperativ ca noi oamenii de pe Pământ să declarăm responsabilitatea noastră unii față de alții, față de marea comunitate a ființelor vii și a generațiilor viitoare.

Pământul, Casa Noastră

Omenirea este o parte a unui vast univers în evoluție. Pământul Casa Noastră este el însuși viu găzduind o comunitate unică a vieții. Forțele naturii fac din existență o aventură solicitantă și nesigură, dar Pământul a oferit condițiile esențiale pentru evoluția vieții. Persistența ființelor vii și bunăstarea omenirii depind de conservarea unei biosfere sănătoase cu toate sistemele sale ecologice, o varietate bogată de plante și animale, soluri fertile, ape pure și aer curat. Protecția vitalității, diversității și frumuseții Pământului este o responsabilitate sacră.

Situația globală

Modelul dominant de producție și consum determină devastarea mediului, epuizarea resurselor și o extincție masivă a speciilor. Comunitățile locale sunt subminate. Beneficiile dezvoltării nu sunt împărțite echitabil și prăpastia dintre săraci și bogați se lărgeste. Injustiția, sărăcia, ignoranța și conflictele violente sunt larg răspândite și determină o mare suferință. O creștere fără precedent a populației umane a supraîncărcat sistemele ecologice și sociale. Bazele sănătății mondiale sunt amenințate. Aceste tendințe sunt periculoase dar nu inevitabile.

Provocările viitoare

Alegerea este a noastră: formarea unei alianțe globale pentru protejarea Pământului și a urmașilor noștri, ori riscul propriei noastre distrugerii și a diversității vieții. Sunt necesare schimbări fundamentale în valorile, instituțiile și modul nostru de viață. Trebuie să înțelegem că odată ce necesitățile de bază au fost împlinite dezvoltarea omenirii înseamnă în principal a trăi mai mult nu a avea mai mult. Avem cunoștințele și tehnologia pentru a satisface toți locuitorii Terrei și a reduce impactul nostru asupra mediului. Emergența unei societăți civile globale crează noi oportunități pentru a construi o lume mai democratică și umană. Provocările noastre de mediu, economice, politice, sociale și spirituale sunt interconectate și împreună putem crea soluții integrate.

Responsabilitate universală

Pentru a realiza aceste aspirații trebuie să ne decidem să integrăm în viața noastră principiul responsabilității universale, identificându-ne (pe noi înșine) atât cu întreaga comunitate a Pământului, la fel ca și cu comunitățile noastre locale. Suntem în același timp cetățeni ai unor națiuni diferite și a unei singure lumi în care localul și globalul sunt interdependente. Fiecare poartă responsabilitatea pentru bunăstarea prezentă și viitoare a întregii familii umane și a tuturor celorlalte forme de viață ale lumii vii largi. Spiritul solidarității umane și fraternității cu celelalte forme de viață este întărit când trăim cu respect pentru misterul creației, recunoștință pentru darul vieții și umilință pentru locul ocupat de om în natură.

Recunoaștem necesitatea urgentă a unei viziuni comune asupra valorilor fundamentale pentru a oferi baza principiilor etice pentru comunitatea emergentă a lumii. În consecință, într-un spirit de solidaritate afirmăm

următoarele principii interdependente care vizează un mod de viață durabil și după care să fie ghidat și evaluat comportamentul tuturor indivizilor, organizațiilor, agenților economici, guvernelor și instituțiilor transnaționale.

P R I N C I P I I

I. RESPECT ȘI PROTECȚIE A COMUNITĂȚII VIEȚII

1. Să respectăm Pământul și viața în toată diversitatea ei.

- a. Să recunoaștem că toate ființele vii sunt interdependente și fiecare formă de viață are valoare indiferent de utilitatea ei pentru ființa umană.
- b. Să afirmăm încrederea în demnitatea intrinsecă a tuturor ființelor umane și în potențialul intelectual, artistic, etic și spiritual al umanității.

2. Grija pentru comunitatea vieții cu înțelegere, compasiune și dragoste.

- a. Să acceptăm că dreptul de a poseda, gestiona și utiliza resursele naturale implică datoria de a împiedica afectarea mediului și de a proteja drepturile ființei umane.
- b. Să afirmăm că creșterea libertății, a cunoștințelor și a puterii, implică responsabilitatea promovării binelui comun.

3. Să construim societăți democratice care sunt juste, participatorii, durabile și pacifiste.

- a. Să asigurăm ca toate nivelurile comunităților să garanteze drepturile omului și libertățile fundamentale și să ofere fiecăruia oportunități pentru a-și realiza întregul potențial.
- b. Să promovăm justiția economică și socială permițând tuturor să realizeze o viață în siguranță, demnă și responsabilă din punct de vedere ecologic.

4. Să asigurăm abundența Pământului pentru generațiile viitoare.

- a. Să recunoaștem că libertatea de acțiune a fiecărei generații este determinată de necesitățile generațiilor viitoare.
- b. Să transmitem generațiilor viitoare valorile, tradițiile și instituțiile care încurajează comunitățile umane și ecologice înfloritoare pe termen lung ale Pământului.

Pentru a îndeplini cele patru angajamente generale precedente este necesar să adoptăm următoarele principii:

II. INTEGRITATEA ECOLOGICĂ

5. Să protejăm și restaurăm integritatea sistemelor ecologice ale Terrei cu grijă deosebită pentru diversitatea biologică și procesele naturale care asigură susținerea vieții.

- a. Să adoptăm la toate nivelurile planuri și regulamente de dezvoltare durabilă care integrează în orice proiect de dezvoltare conservarea și reabilitarea mediului ca parte integrantă din toate inițiativele de dezvoltare.
- b. Să stabilim și asigurăm rezervații ale naturii și biosferei viabile, incluzând terenuri sălbatice și arii marine, pentru a proteja sistemele de suport ale vieții Pământului, menținerea biodiversității și a patrimoniului nostru natural.
- c. Să promovăm regenerarea speciilor și ecosistemelor periclitate.
- d. Să controlăm și eradicăm organismele non-native și cele modificate genetic care afectează speciile native și mediul și să prevenim introducerea unor astfel de organisme dăunătoare.
- e. Să gestionăm resursele regenerabile ca apa, solul, produsele forestiere și viața marină într-un mod care respectă ciclurile de regenerare și care protejează sănătatea ecosistemelor.
- f. Să gestionăm extracția și utilizarea resurselor neregenerabile ca mineralele și combustibilii fosili într-o manieră care minimizează epuizarea lor și nu determină o afectare serioasă a mediului.

6. Să prevenim daunele ca cea mai bună metodă de protecție a mediului și acolo unde cunoașterea este limitată să aplicăm principiul precauției.

- a. Să acționăm pentru a evita posibilitatea unor daune serioase sau ireversibile chiar dacă cunoașterea științifică este incompletă sau neconcludentă.
- b. Să plasăm încărcătura demonstrației asupra celor care argumentează că o activitate propusă nu va determina daune serioase și să fim părțile implicate răspunzătoare pentru eventualele daune aduse mediului.

- c. Să asigurăm ca luarea deciziei să se adreseze consecințelor cumulative pe termen lung, indirecte, pe distanțe lungi și globale ale activităților umane.
- d. Să prevenim poluarea oricărui element al mediului și să nu permitem nici o acumulare de substanțe toxice sau periculoase de altă natură.
- e. Să evităm activitățile militare care afectează mediul.

7. Să adoptăm modele de producție, consum și reproducere, care păstrează capacitățile regenerative ale Pământului, drepturile omului și bunăstarea comunităților.

- a. Să reducem, reutilizăm și reciclăm materialele utilizate în sistemele de producție și consum și să asigurăm posibilitatea ca reziduurile să poată fi asimilate de către sistemele ecologice.
- b. Să acționăm cu moderație și eficiență atunci când utilizăm energia și să ne bazăm din ce în ce mai mult, pe surse de energie regenerabile ca vântul și soarele.
- c. Să promovăm dezvoltarea, adoptarea și transferul echitabil al tehnologiilor sigure și sănătoase pentru mediu.
- d. Să internalizăm toate costurile complete sociale și de mediu în prețul de vânzare și să oferim consumatorului posibilitatea să identifice produsele ce îndeplinesc cele mai înalte standarde sociale și de mediu.
- e. Să asigurăm un acces universal la îngrijirea sănătății care încurajează o reproducere sănătoasă și responsabilă.
- f. Să adoptăm un stil de viață ce pune accentul pe calitatea vieții și moderație într-o lume cu resurse limitate.

8. Să încurajăm studiul ecologiei durabile și să promovăm liberul schimb și aplicarea largită a cunoștințelor dobândite.

- a. Să susținem cooperarea științifică și tehnică internațională privind dezvoltarea durabilă, acordând o atenție deosebită țărilor în curs de dezvoltare.
- b. Să recunoaștem și prezervăm cunoștințele tradiționale și înțelepciunea tuturor culturilor deoarece ele contribuie la protecția mediului și la binele ființei umane.
- c. Să asigurăm accesul populației la toate informațiile de importanță vitală pentru sănătatea umană și protecția mediului inclusiv informația genetică.

III. JUSTIȚIE SOCIALĂ ȘI ECONOMICĂ

9. Să luptăm pentru eradicarea sărăciei: un imperativ etic, social și de mediu.

- a. Să garantăm accesul la apă potabilă, aer curat, aprovizionare cu hrană, soluții ne-contaminate, o locuință și instalații sanitare igienice atribuind în acest scop resursele naționale și internaționale necesare.
- b. Să abilităm fiecare persoană cu educație și mijloace de a avea acces la resursele necesare pentru existență și să oferim securitate socială și măsuri de protecție tuturor persoanelor care sunt incapabile să se întrețină singure.
- c. Să-i recunoaștem pe cei ignorați, să-i protejăm pe cei slabi, să-i ajutăm pe cei ce suferă și să le oferim posibilitatea de a-și dezvolta capacitățile și de a-și urmări aspirațiile.

10. Să asigurăm ca activitățile și instituțiile economice la toate nivelurile să favorizeze dezvoltarea umană de o manieră justă și durabilă.

- a. Să promovăm repartitia echitabilă a bogăției în interiorul fiecărei țări și între țări.
- b. Să ameliorăm resursele intelectuale, financiare, tehnice și sociale ale țărilor în curs de dezvoltare și să milităm pentru anularea datoriei lor internaționale oneroase.
- c. Să asigurăm favorizarea utilizării durabile a resurselor, protecția mediului și normele de muncă progresive în orice industrie.
- d. Să solicităm corporațiilor industriale și organizațiilor internaționale să acționeze transparent în domeniul interesului public și să-și asume responsabilitatea pentru consecințele activității lor.

11. Să afirmăm egalitatea și echitatea sexelor ca o condiție prealabilă pentru dezvoltarea durabilă și să asigurăm accesul universal la educație, îngrijirea sănătății și oportunități economice.

- a. Să garantăm drepturile umane ale femeilor și fetelor și să stopăm orice act de violență împotriva lor.
- b. Să încurajăm participarea activă a femeilor la toate aspectele vieții economice, politice, civile, sociale, culturale, ca parteneri deplin și egali, persoane de decizie, lideri, beneficiari.
- c. Să întărim celula familială și să asigurăm siguranță, afecțiune și îngrijire tuturor membrilor familiei.

12. Să susținem cu tărie drepturile tuturor persoanelor fără discriminare la un mediu natural și social care favorizează demnitatea umană, sănătatea corporală și bunăstarea spirituală, cu o atenție specială pentru drepturile populației indigene și minorități.

- a. Să eliminăm discriminarea în toate formele ei, în special cea bazată pe rasă, culoare, orientare sexuală, religie, limbă și origine națională, etnică sau socială.
- b. Să afirmăm dreptul popoarelor indigene la spiritualitatea, cunoștințele, terenurile și resursele lor, și la propriile lor practici de existență durabile.
- c. Să onorăm și sprijinim tinerii comunităților noastre, permițându-le să-și îndeplinească rolul lor esențial în crearea unor societăți durabile.
- d. Să protejăm și restaurăm locurile importante de semnificație spirituală și culturală.

IV. DEMOCRAȚIE, NONVIOLENȚĂ ȘI PACE

13. Să întărim instituțiile democratice la toate nivelurile, să promovăm transparența și răspunderea în guvernare, participarea tuturor în luarea deciziilor și accesul la justiție.

- a. Să asigurăm dreptul oricărei persoane de a primi informație clară și la timp privind toate problemele de mediu, planurile și activitățile de dezvoltare care pot să o afecteze sau în care are un interes.
- b. Să susținem societatea civilă locală, regională, și globală și să promovăm participarea semnificativă a tuturor persoanelor interesate în luarea deciziei.
- c. Să protejăm drepturile libertății de opinie, expresie, reuniune pașnică, asociere și disidență.
- d. Să instituționalizăm un acces eficient și eficace la proceduri administrative și independente judiciare incluzând compensațiile pentru remedierea prejudiciilor de mediu și riscul unor astfel de daune.
- e. Să eliminăm corupția din toate instituțiile publice și private.
- f. Să întărim comunitățile locale permițându-le să se îngrijească de mediul lor și să-și asume responsabilități de mediu la nivelele de guvernare la care rezolvarea lor este cea mai eficientă.

14. Să integrăm în instruirea formală și educația permanentă, cunoștințele, valorile și capacitatea necesară pentru un mod de viață durabil.

- a. Să oferim tuturor și în special copiilor și tinerilor oportunități de educație care să le asigure mijlocul de a contribui activ la dezvoltarea durabilă.
- b. Să promovăm contribuția artelor și științelor și umaniste precum și a celorlalte științe la educația durabilă.
- c. Să întărim rolul mass-media în creșterea gradului de cunoaștere a provocărilor ecologice și sociale.
- d. Să recunoaștem importanța educației morale și spirituale pentru o viață durabilă.

15. Să tratăm toate ființele vii cu respect și considerație.

- a. Să prevenim cruzimea față de animalele domestice și cele de fermă din societățile umane și să le protejăm de suferință.
- b. Să protejăm animalele sălbatice împotriva metodelor de vânătoare, capcanelor și pescuitului care determină suferința extremă, prelungită ori inutilă.
- c. Să evităm ori eliminăm cât mai mult posibil capturarea sau distrugerea speciilor care nu sunt țintă.

16. Să promovăm o cultură de toleranță, nonviolență și pace.

- a. Să încurajăm și sprijinim înțelegerea mutuală, solidaritatea și cooperarea între toate popoarele și în interiorul fiecărei țări.
- b. Să implementăm strategii complete pentru a preveni conflictele violente și să rezolvăm problemele prin colaborare pentru a gestiona și rezolva conflictele de mediu și alte dispute.
- c. Să demilitarizăm sistemele naționale de securitate până la un nivel de postură defensivă non-provocativă și să convertim resursele militare în scopuri pașnice în special pentru restaurarea ecologică.
- d. Să eliminăm armele nucleare, biologice, și toxice și toate celelalte arme de distrugere în masă.
- e. Să asigurăm ca explorarea orbitală și spațială să respecte pacea și mediul.
- f. Să recunoaștem că pacea este o entitate creată plecând de la o relație echilibrată cu sine însuși, alte persoane, alte culturi, alte forme de viață, Pământul și ansamblul universului din care facem cu toții parte.

DRUMUL CĂTRE VIITOR

Ca niciodată până acum în istorie, destinul comun ne invită să căutăm un nou început. O astfel de reînnoire este promisiunea acestor Principii a Cartei Pământului. Pentru a îndeplini această promisiune trebuie să ne angajăm să adoptăm și promovăm valorile Cartei.

Acest lucru solicită o schimbare în minte și inimă. El solicită un nou sens al interdependenței globale și responsabilității universale. Trebuie să dezvoltăm imaginativ și să punem în practică viziunea unui mod durabil de viață pe plan local, național, regional și global. Diversitatea noastră culturală este un patrimoniu prețios și diversele comunități vor găsi modurile lor proprii de a realiza această viziune. Trebuie să adâncim și extindem dialogul global ce a generat Carta Pământului pentru că avea mult de învățat de la căutarea incontinuuă comună a adevărului și înțelepciunii.

Viața implică adesea tensiuni între valorile importante. Acest lucru poate însemna alegeri dificile. Însă noi trebuie să găsim căi de a armoniza diversitatea în unitate, exercitarea libertății cu bunul comun, obiectivele pe termen scurt cu scopurile pe termen lung. Fiecare individ, familie, organizație și comunitate are de jucat un rol vital. Artele, științele, religiile, instituțiile educative, media, afacerile, organizațiile neguvernamentale și guvernele sunt toate chemate pentru a da dovadă de o inițiativă creatoare. Parteneriatul între guverne, societatea civilă și agenții economici este esențial pentru o guvernare eficientă.

Pentru a construi o comunitate globală durabilă națiunile lumii trebuie să-și reînnoiască angajamentele lor către Organizația Națiunilor Unite și să sprijine aplicarea principiilor Cartei Pământului pe calea unor mecanisme legale internaționale în domeniul mediului și dezvoltării. Fie ca timpul nostru să intre în istorie pentru renașterea omagiului vieții, hotărârea fermă de a realiza durabilitatea, accelerarea luptei pentru justiție și pace și celebrarea fericită a vieții.